

Velikasten ljudski tabor se je vršil dne 20. t. m. na Rakovniku pri St. Janžu na Dolenjskem, blizu tam, kjer je umrl naš slavn dr. Krek. Ljudstva je bilo 10.000—11.000. Zeleni mladi, okinčani slavoloki, ceste posute s cvetjem, viharajoče zastave, pevačice in vriskajoče množice, vse to je svedočilo, da se vrši tu nekaj izrednega. Na taboru so govorili poslanci dr. Korošec, dr. Rybar iz Trsta in Hladnik, urednik Smodej iz Celovca, pisatelj Finžgar, in socialdemokratski rudar Strgar. Ljudske množice so kar kipele navdušenja za sveto jugoslovansko stvar. Klicale so: Jugoslavija ali smrt! Tujcem nočemo več služiti!

Nemškutarski tolovaji. Ponoči od 18. na 19. t. m. je tolpa mariborskih nemških pouličnih pobalnikov pridrla pred hišo poslanca dr. Verstovška v Mariboru in je med tulenjem veleizdajalske pesmi: „Die Wacht am Rhein“ pobila štiri šipe. Dva velika kamna sta priletela celo v spalno sobo, kjer spijo otroci. Le samo slučaj, da ni debeli kamen zadell spečega sinčka. Policije ni bilo nikjer, da bi razgnala ali polovila nemške tolovaje.

Skupaj marširajo. Nemci vseh strank marširajo skupaj proti nam. Na vsenemškem shodu v Celovcu dne 20. maja so hujskali proti Slovincem tudi nemški krščanski socialci. Poleg protestantov in odpadnikov je sedel tudi nemški župnik Marklet in je klical nemške brate, protestante, odpadnike, na boj proti Jugoslaviji. Nemški duhovniki torej smejo agitirati za vsenemštvo, smejo na shode, smejo politizirati kakor jim milo in drago, le koroški slovenski duhovniki se ne bi smeli pokazati v boju za pravice svojega ljudstva. Nemci marširajo v sklenjenih vrstah proti nam, torej moramo mi „jugoslovani“ se tesneje skleniti vse naše vrste.

Ne bo nas tujec več teptal, naš rod bo tu gospodoval! Iz Svečine nam piše zavedna slovenska žena: Naš 300 se nas je v naši obmejni občini podpisalo za Jugoslavijo. Dasiravno nam gospodujejo tujci (Paskolo, Amon itd.), vendar je še večina našega ljudstva ostala zvesta svojemu slovenskemu rodu in svoji veri. Ne bojimo se več privandranih tujcev! Samozavest napolnjuje naša srca v veseli nadi, da prihaja naša osvoboditeljica, mila nam Jugoslavija. Tedaj bomo zaklicali domačini Slovinci in Slovenke v obmejnih krajih z našim pesnikom: „Ne bo nas tujec več teptal, naš rod bo tu gospodoval!“

„Miru ne bo napravil Bog.“ „mi!“ Iz Slov. gorice nam pišejo: „V naši majhni vasi se zterejo sedaj v maju skoro vsi občinariji pri vaski kapelici, kjer molijo rožni venec in litanije. Ljudstvo z veliko gorečnostjo moli k Bogu za mir. Ko smo se preteklo soboto (dne 18. maja) zbirali na trati pred kapelico, pride mimo znani trojiški nemškutar s — „Stajerec“ v žepu in pravi bogokletno: „Ali verujete, da bo Marija povzročila konec vojske? Miru ne bo napravil Bog, kadar bo on hotel!“ Nihče mu ni odgovoril, vsi smo nemo gledali za drznim bogokletnikom. — Tako mislijo nemčurji o Bogu in miru. Saj ni nobeno čudo, da se Stajerčjanci tako vroče zavzemajo za nemškega cesarja Viljema in za nadaljevanje vojske, ko pa se „Stajerec“ tako skrbno poteguje za tiste, ki hočejo, naj se vojna nadaljuje do popolne zmage Nemčije.

Kdo je v naših krajih za nadaljevanje vojne? Vsi nemčurji, vsenemci, nemškutarski in vsenemški listi („Stajerec“, „Marburger Zeitung“, „D. Wacht“, „Tagblatt“ itd.), hujskajo na vsenemških shodih, vsak kdor je proti Jugoslaviji in proti samoodločbi narodov in konečno tisti mameluki, ki romajo na Dunaj, da se tam izjavijo proti ustanovitvi jugoslovanske države. Vsi ti, ki smo jih tukaj našli, zahtevajo, naj se vrši vojna tako dolgo, dokler ne bo Nemčija zmagala na celi fronti. Ti ljudje so zagrizeni sovražniki pravičnega in sporazumnega miru med narodi in državami, po katerem bi dobili vsi narodi enake pravice.

In kdor tega ne verjame, naj gre na vsenemške shode, kjer govorniki kričijo, da Slovani ne smejo dobiti svobode in samostojnosti in pozivajo Nemčijo, naj ne sklene miru, ki bi odvzel Nemcem gospodstvo nad drugimi narodi, temveč se naj vojskuje naprej in naprej. Kaj nemčurji in vsenemci mar, če ljudstvo umira gladu, če padajo na bojiščih najboljša sila, in kaj jim mar, če kmet propada vsled silnih rekvizicij, za vse to se ne zmenijo, ampak tulijo v nomer: Vojska, vojska!

Nemci obsojajo to brezvestno hujskanje. „mi!“ Posteni Stajerčjanci na Dunaju. Dne 25. t. m. baje bo cesar sprejel okoli 100 Stajerčjancev in nemčurjev, ki ga bodo prosili, naj za Boga milega vendar ne ustanovi Jugoslavije. „Stajerec“ si mnogo obeta od tega romanja. Mi pa pravimo, da znajo nemškutariji še deset-ali stokrat iti gledat na uro na Dunaj, Jugoslavije nam ne bodo nikdar prepredili. Prišla bo kot zala, čila in krepostna nevesta in bo osrečevala svobodni naš jugoslovanski rod od Mure do Adrije. Pogum in samozavest je v naših srcih, pri nemčurjih pa strah in črna izdajalska zavist.

V Pragi so se vršile dne 16., 17. in 18. maja velike slavnosti v prslavo 50letnice češkega narodnega gledališča. Slavnosti so se udeležili v izredno velikem številu tudi Jugoslovani. Navzoči so bili tudi Poljaki in Italijani. Vseh udeležencev je bilo do 80.000. Na velikem ljudskem taboru je govoril tudi naš državni poslanec Brenčič, ki je povdarjal skupni nastop Severo- in Jugoslovancev v boju proti oholemu nemštvu. Vlada je v soboto, dne 18. maja, nastopila proti slavnostim. Prepovedala je vsako zbiranje in obhode, ustavila je glavni češki list „Narodni Listy“, grozila je, da zapre gledališče in je po policiji dala zapreti nekaj neljubih ji ljudi. Vlada in Nemci so mislili, da se bodo Slovani vznemirili in da bo prišlo do izgrediv. Čehi in drugi Slovani so ohranili mirno kri.

tihi. Sani se Nemcev prav... Slova... namo veliko večino v Avstriji, zategadelj bi

bili vredni šibe, če bi se dali gospodovati od nemške manjšine.

Okrožna glavarstva na Češkem. Izšla je ministrska naredba, ki določa delitev Češke v 12 okrožij. ter ustanovitve 8 novih okrajnih glavarstev na Češkem. Okrožja so, kakor pravi naredba, take sestavljene, da se je pri sestavi okrožij po možnosti oziralo na narodnostne razmere. Nastavljenih bo 12 uradnikov, ki bodo kot okrožni glavarji reševali v imenu cesarskega namestnika posle namestništva. Okrožja se bodo ustanavljala polagoma, drugo za drugim. Ko prvi začneta s 1. junijem 1918 poslovati okrožja v Litmercah in Kraljevih Vinogradih. Ker v naredbi ni nobenega govora o varstvu manjšin v okrožjih, je dokaz, da so okrožja tako sestavljena, kakor si jih želijo Nemci, torej v škodo Čehom.

ko se nam povedujejo shodi in v obliki cenzure naših listov, ko se nam še tako nedolžne vesti zaplenjajo.

Cesar in cesarica na Balkanu. Cesar Karel in cesarica Zita sta dne 16. maja odpotovala na Balkan. Obiskala sta bolgarskega kralja v Sofiji in turškega sultana v Carigradu. Povsod sta bila sijajno sprejeta. Cesar Karel je obiskal tudi bolgarski glavni stan. Te dni se vrnejo cesar in cesarica na Dunaj.

Tedenske novice.

Današnja številka „Slov. Gospodarija“ obsega samo 4 strani. Dokler ne bomo dobili več papirja, bo moral „Slov. Gospodar“ zadržati v malem suknjicu v jugoslovanski svet. Strani pa smo povečali za 30 vrst.

Sv. birma v celjski dekaniji se vrši: v opatijski cerkvi sv. Danijela v Celju dne 29. junija (praznik sv. Petra in Pavla), v Marijini (nemški) cerkvi v nedeljo, dne 30. junija, v Žalcu v ponedeljek, dne 1. julija. Birmanci iz sosednih župnij pridejo v Celje ali v Zalec ali tudi v St. Jurij ob južni žel. dne 5. ali 6. junija, ali v mesecu juliju v braslovski dekaniji.

Tonzura in štirje nižji redovi so se delili letos v mariborski stolnici izredno že v četrtek pred Binkošti (16. t. m.). Prejeli so jih trije gg. bogoslovci lavant, škofije in sicer iz 3. letnika: Mikolč Jurij, imejitelj srebrne hrabrostne kolajne in Karlovega četnega križa, in Skuhala Vekoslav, ter iz 2. letnika Perk Mihael.

Duh. profesor Ernest Terstenjak na c. in kr. kadetnici v Inomestu je povišan v VIII. činovni razred. — Vojni nadkurat Rant je povišan v VII. činovni razred.

† Levoslav Perko, znani kipar pri Sv. Trojici v Slov. g. je dne 18. maja po dolgi in mučni boleznini preminul. Z njim izgube Slov. gorice zavednega narodnjaka in pospeševalca krščanske organizacije; ter priznanega umetnika. Svetila mu večna luč!

Slovinci, Slovenke! Na Telovo je obletnica znamenite jugoslovanske deklaracije. Ne pozabite povodom tega praznika na Tiskovni dom v Mariboru! Zrtujte vsak po svoji moči! Tiskovni dom bo kulturno središče in branitelj narodnih pravic slovenskega naroda.

Za Tiskovni dom so nabrale pridne mladenke pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini K 605.80, s zamek darovalcev objavim, kakor hitro bo mogoče. Tudi na stotine drugih darovalcev prosimo, da nam ne zamerijo, ako imena še niso bila objavljena. Sploh pa je veselo znamenje, ako je toliko dobrotnikov Tiskovnega doma, da dolgo, dolgo ne morejo priti vsi na vrsto.

Slovenska šola v Mariboru. France Stiglic, doma iz Luč pri Ljubnem, je padel za domovino in cesarja. A še tiste trenutke pred svojo smrtjo je mislil na slovenski rod. Dal je poklicati k sebi svojega najboljšega prijatelja ter ga prosil, naj izroči 50 K njegovih prihrankov za slovensko šolo v Mariboru. To je ta tudi s srčno radostjo storil ter nam o svojem prijatelju med drugim pisal: „Delala sva načrte in naklepe za bodočo Jugoslavijo, a pustil me je samega ter se preselil v boljšo domovino. Ni mu bila sreča dana, da bi dočkal dneva, ko bo rešen njegov rod tujega jarma in tujih spon. Veselil se bode tam zgoraj nad zvezdami naše bodoče sreče.“ Dokler imamo takih ljudi, ki se še neposredno pred smrtjo spominjajo tiste slovenske dece, ki jo hoče tujec s svojimi šolami odtrgati lastni materi, tako dolgo nas ni treba biti strah prihodnosti. A tudi Nemci, ki vedno trdijo, da vojaki v strelskih jarkih nočejo ničesar slišati o naših „hujškarijah“, naj si zapomnijo, da umirajo naši vrli junaki z besedo „Jugoslavija!“ na ustnih in da se udeležujejo našega boja za najenostavnejše pravice do lastne šole tudi med bojnimi metežem.

Slovinci v Nemčiji. Iz Hamborna ob Reni se nam poroča: Kar se tiče verskih reči, smo tukaj v Nemčiji hvala Bogu dobro preskrbljeni od strani nemških gospodov duhovnikov, ki prav gladko govorijo slovenščino in nimajo tistega duha v sebi, kot graški škof dr. Suster in njegovi duhovniki, ki odreka Slovincem pravico do slovenske službe božje. — Slovensko društvo sv. Barbare prireja sedaj samo svoje redne mesečne shode, a veselice se ni nobene bilo odkar je vojna nam vzela očete in sinove. Mislim, da je sedaj meseca majnika, ko obhajamo obletnico odkar po vsej slovenski zemlji doni en glas: Slovenija naj bo svobodna! Klicali ste v „Slovenskem Gospodarju“ graške Slovence, pokličite še nas, naj se zbudimo v tujini in se s svojimi podpisi pridružimo k vam za jugoslovansko malniško deklaracijo. V nedeljo, dne 26. maja, bo zbiranje slovenskega društva sv. Barbare v Hambornu v gostilni Knaup, Alleestrasse. Pridite, da se pridružimo našim

bratom in sestram v domovini in se pogovorimo za slovensko svobodo. — S srebrno kolajno je odlikovan Slovenec Ignac Derstvenšek, doma iz Loke pri Zidanem mostu; zaslužil si jo je na italijanski fronti — Umrl je Slovenec Rok Hibler, doma iz Kostivnice.

Velik shod v Družmirju pri Šoštanju. Dne 30. maja ob 4. uri popoldan se vrši velikanski shod v Družmirju v prostorih g. Ivana Gregorevčiča. Govorili bodo poslanci dr. Verstovšek in drugi. Cela Šaleška dolina se pripravlja na shod; priglašajo se udeležniki iz Savinjske in sosedne Mislinjske doline, ker trdijo, da ravno sedaj v tih časih shod ne sme zaostati za zalskim. Če bode le mogoče, pride tudi načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec.

Slov. kat. izobr. društvo v Velenju priredi na trojiško nedeljo, dne 26. maja gledališko predstavo: „Moč uniforme“, burko v treh dejanjih s petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

— — — — —

Apostolski molitvenik. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Met. Cena 3.20 K, s poštnino 3.50 K. — Velika novost v našem nábožnem slovstvu! Molitvenik se imenuje apostolski, ker navaša k apostolskemu delovanju, zlasti k delu za cerkveno zedinjenje. V prvem delu je poljuden, znanstveno popolnoma zanesljiv pouk in pregled o vzhodni cerkvi, o verskih razlikah, o vzhodnem obredu in o vzhodnih katoličanih. To je nekaj poljuden katekizem o pravoslavju in o vzhodnem cerkvenem vprašanju. Molitvenik obsega vse navadne molitve in je poraben za vsakega. Vrh tega je v molitveniku mnogo novih molitev: zlasti lepe molitve, povzete iz vzhodnih cerkvenih očevo in iz vzhodne liturgije. Pri nas se prvo nedeljo meseca julija opravlja „ura molitve“ za cerkveno zedinjenje. V ta namen nam molitvenik nudi tri lepe nove „ure molitve“, ki so pa tudi sicer porabne. Apostolski molitvenik bo med našim ljudstvom poživljal versko življenje in apostolsko gorečnost. Razširjeval bo duševno obzorje in ljudstvo poučeval, da bo razumelo tista verska vprašanja, katerih rešitev je zlasti od nas odvisna. Primeren je za priproste, a tudi izobraženci bodo v njem našli mnogo zanimivega in koristnega. — Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Sv. Alojzij, zaščitnik mladine. Ta molitvenik se je silno prikupil naši mladini. Vsebinska je izborna. Obsega kratek življenjepis angelskega mladeniča in razne pobožnosti k sv. Alojziju. Najbolj prikupljivi sta dve šestnedeljski pobožnosti k sv. Alojziju, ena daljša, druga krajša. Drugi del vsebuje popoln molitvenik. To knjigo prav toplo priporočamo krščanski mladini in sicer moški in ženski. Sežejo pa naj po njej tudi botri, ter jo kupijo birmancem. Na razpolago so zdaj te le razne vezave z zlato obrezo po K 3, K 4, K 4.20, K 5.60, in K 6.40 s poštnino vred. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Gospodarske novice.

Se enkrat: popisovanje obdelanih zemljišč. Od glavarstev nastavljeni komisariji popisujejo te dni obdelana zemljišča. Popisovanje da mnogo dela. Z enim večjim posestnikom ima popisovalec opraviti po poldneva. Da bo delo šlo hitreje izpod rok, svetujemo, naj člani občinskih odborov in žetvenih komisij sodelujejo pri popisovanju. Vsak posestnik naj si na pravi že poprej doma seznam, koliko vrst žita ali drugih pridelkov ima na eni parceli, koliko meri približno vsak posamezni del obsejane njive, koliko njiv je opustil, koliko njiv je neobdelanih, koliko jih je dal v najem (najemnikom, linarjem, užitarjem itd.).

Draga galica v Ptuj. Kakor lansko leto, tako je tudi letos modra galica, ki jo oddaja ptujski okrajni zastop, najbolj draga. V Ptuj stane galica letos zopet 4 K 1 kg, dočim jo drugi okraj oddajajo po 3 K 65 v do 3 K 70 v. To je zopet Ormignovo napredno gospodarstvo, katero ptujski „Stajerec“ vedno tako hvalisa.

Cepljenje svinj proti rdečici bo letos zelo nujno potrebno, ker se je ta kuga pojavila že na nekaterih krajih. Župani naj takoj prosijo okrajnega živinovozdravnika, da pride cepiti svinje. Skrbite tudi, da bodo imele svinje vedno dovolj sveže pitne vode, vodo za kopanje in svežo krmo. Hleve je treba vsaj vsak mesec korenito pobeliti z apnom, korita pa vsak dan umiti.

Stroški rekviriranj na Ogrskem. Na Ogrskem dobi vsak častnik, ki je pridržen rekvizicijskemu komisariju, razen svoje redne plače še vrhutega 300 K mesečne doklade, pisar dobi 60 K, vojak pa 40 K doklade. Častniki, ki se redno udeležujejo rekviriranj, dobe povrnjene tudi druge stroške potovanja, vrhutega pa še na dan 50 K doklade, sfer, s vodi častnik, avtomobil, dobi 10 K. Časniki, ki se le v slučaju potrebe udeležujejo rekviriranj, dobe na dan 15 K doklade, vsak vojak pa 50 v. Koliko stanejo rekviri-

ranja pri nas v Avstriji, še dosedaj ni bilo objavljeno, vendar ne veliko manj, kakor na Ogrskem. Pravijo, da so na Ogrskem stroški pri rekviriranju žita mnogo večji, nego je vredno rekvirirano žito. Menda tozadevno tudi pri nas nismo nič na boljšem, če ne morda na slabšem.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu so v preteklem tednu cene za tuj hmelj poskočile za 10 K in so se gibale med 130—140 K za 50 kg. Ponekod na Češkem so hmeljski nasadi v nižjih legah vsled mrčesa hudo prizadeti; slična poročila prihajajo tudi iz Ogrskega, kjer je stanje hmeljskih nasadov zelo nepovoljno. Pomanjkanje žice dela tudi savinjskim hmeljarjem nemalo skrbi.

Mlekarska zadruga v Hočah pri Mariboru se je glasom sklepa obnega zboru dne 12. maja 1918 razdružila. Izvolili so se trije gg. likvidatorji (Ver-nik, Frangež, Kmetec), ki imajo nalogo, da se premoženje hoke mlekarnice proda in sicer potem licitacije. Družba premicnin se vrši v nedeljo, dne 26. maja 1918. Začetek ob 2. uri popoldne. Prodalo se bo: vozove, mize, stole, mlekarsko posodo, veliko železja, zofe itd. Družba se vrši na licu mesta v Hočah pri Mariboru. Družba se ponovi naslednjo nedeljo, dne 2. junija. Kupci se vabijo!

Dopisi.

Maribor. Splošno se slišijo pritožbe o podivjanosti nemške mladine. Ker se vzgoja doma in v šolah vrši v vsenemškem duhu, je čisto navadna pri-kazen, da nemška otročad meče kamenje za ljudmi, ki slovensko govorijo, pobija šipe in daje Slovencem sramotilne priimke. Vprašamo se, odkod to? Sola je tega kriva. Zatorej, mariborski Slovenci, skrbimo, da se čimprej omogoči slovenska šola v Mariboru, da se slovenski otroci ne bodo pohujševali med podivja-no nemško otročadjo.

Studenec pri Mariboru. V nedeljo, dne 28. aprila je umrl Franc Črnko, star 90 let. Rajni je bil oče že umrlih č. gg. Jožefa in Marka Črnko. Njegova vnuka č. g. Marko Škofič in č. g. Marko Kranjc služita oba kot c. kr. vojna kurata. Pogreb je bil torek, dne 30. aprila ob 1/2 4. uri popoldne na pokopališče k Sv. Jožefu. Svetila vrlenu možu večna luč!

Pobrežje pri Mariboru. V soboto, dne 18. maja, je utonil v Dravi v Pobrežju pri Mariboru 14letni šolar Alojzij Korb, sin železniškega delavca Mih. Korb iz Pobrežja.

Jarenina. Tukaj je v Gospodu umrl Fr. Pregl, posestnik na Jareninskem vrhu. Bil je zanesljiv naš mož. Pogreba se je udeležilo obilo občinstva. Svetila mu nebeska luč!

St. Ilj v Slov. gor. Prihodnjo nedeljo, dne 26. maja po večernicah imamo v Slov. domu zopet predstavo s petjem. Gostje iz domače in sosednjih župnij, dobrodošli.

Sv. Lenart v Slov. gor. Licenciranje in premi-ranje marijadvorskih bikov se vrši v torek, dne 28. t. m., ob 9. uri popoldne, na dvorišču gospe Arnuš pri Sv. Lenartu.

Ljutomer. Kakor slišimo, se bo vršil meseca junija v Ljutomeru velik jugoslovanski tabor. Spominjamo pri tej priliki na slaven slovenski tabor, katerega so Ljutomeržani kot prvi uprizarili leta 1868 in katerega se je udeležilo, kakor piše dr. Vošnjak v svojih »Spominih«, nad 7000 ljudi. Kakor njihovi pradedi, tako hočejo tudi tokrat Nupoljci pred vsem svetom povdarjati svojo zahtevo za samoodločbo — za Jugoslavijo.

Središče. Naše slovensko katol. izobraževalno društvo priredi na Telovo, dne 30. maja ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih deklaracijska slavnost. Na sporedu je: Slavnostni govor (govori vlč. g. dr. Hohnjec iz Maribora), deklamacije, petje in dr. Krekova gledališka igra »Tri sestre«. Pridite v velikem številu, da dostojno proslavimo 30. maj, mejnik v zgodovini našega naroda.

St. Lovrenc v Slov. gor. Tukaj je umrla vrla mladenka Marija Šamperl iz znane Šamperlove rodbine. Na svidenje v nebesih!

Sv. Trojica v Halozah. Na trojičko nedeljo, 26. maja, ste vabljene vse sosedne in zlasti haloške de-kliške Marijine družbe k nam. Naša dekliška Mari-jina družba ima posebno lepo svečanost, namreč blagoslavljenje društvene zastave. Blagoslovil jo bo in govoril naš priljubljeni organizator mladine, g. dr. Hohnjec iz Maribora. Po cerkvenem opravilu bo kratko zborovanje slovenskih mladenk, posvečeno poduku, izpodbudi in izobrazbi.

Slov. Bistrica. Četovodja Fr. Ž: nam poroča, da je bil priljubljeni poročnik in tukajšnji rojak Jak. Sturm že šestokrat odlikovan za svojo hrabrost. Do-bil je sedaj ponovno najvišje cesarsko priznanje — drugi »signum laudis« — z meči. Ponosni smo na na-šega vrliga slovenskega rojaka-junaka.

Studenec pri Poljčanah. V nedeljo, dne 26. t. m., se vrši po rani službi božji v Studenicah velik shod. Govori poslanec Franc Pišek o sedanjem po-litičnem položaju, nadrevizor Vladimir Pušenjak pa o gospodarskih zadevah. Slovenci iz Dravinjske do-line vsi na shod! Posebno župnije Studenice, Makole in Poljčane naj bodo mnogobrojno zastopane na zborovanju!

Dramlje. Na italijanskem bojišču je bil odliko-van naš rojak Komplet Jernej z malo srebrno hrab-rostno kolajno.

Dramlje. Vabilo na redni občni zbor hranilni-ce in posojilnice v Dramljah, r. z. z. n. z., ki se vr-ši v nedeljo, dne 2. junija 1918, ob 3. uri popoldne, v združnem lokal. Dnevni red: 1. Čitanje in odo-

brenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poroči-lo načelstva in nadzorstva. 3. Potrdilo računskega zaključka za leto 1917. 4. Razni predlogi. — Odbor.

Sv. Martin pri Šaleku. Dne 15. t. m. smo spre-mili ob obilni udeležbi k večnemu počitku blago-ženo ter skrbno in ljubečo mater Marijo Ješovnik, posestnico v Paki. Njen sin se pogreša že čez pol drugo leto; bojeval se je z verolomnim Italijanom. Rajna je bila zvesta bralka »Slov. Gospodarja« ter skrbna gospodinja in prijazna ter dobrotljiva sosedka. N. p. v m!

Sv. Jedert nad Laškim. Umrli je 10. maja v Bovcah v 72. letu svoje starosti Jožef Dolinšek, p. d. Pirc. 32 let je bil cerkveni ključar sv. Mag-dalene ter vestno skrbel za popraviljanje in prenov-ljenje ppdržnice in njene opravne. Ko mu je mo-bilizacija vzela sina, je moral zopet prevzeti skrb in trpljenje na kmetiji. To ga je zresnilo in upog-nilo. Šel je po plačilo k Bogu, preden je mogel še enkrat, kakor je želel, videti sina, ki je že na potu iz 4letnega ujetništva, a se je prej moral vsled bolezni ostaviti na Ogrskem.

Sedraž nad Laškim. Iz vjetništva se je že vrnil Janez Tekavec, p. d. Štrumblijev, ki je bil zaban ob veliki Brusilovi ofenzivi ter prebil 2 leti v Ode-si in okolici. Hleba je bilo obilo, dela in trpljenja pa tudi. Izdal se je za Slovaka, da ga niso silili med dobrovoljce v srbsko armado kakor druge Slované.

Trbovlje. Stavbinska zadruga Lastni Dom v Trbovljah sklicuje svoj redni VIII. občni zbor v ne-deljo, dne 26. maja, ob 3. uri popoldne, v prostorih Društvenega doma s sledečim sporedom: 1. Pozdrav načelnika in čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila načelnika in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1918. 4. Volitev enega člana v nadzorstvo. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor zaradi premajhne udeležbe ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje z ravno istim dnevnim redom in pri vsaki udeležbi drug občni zbor, kateri bo sklep-čen pri vsakem številu navzočih članov. Prosijo se vsi člani, ki imajo deleže, da se polnoštevilno udele-žijo tega občnega zbora. — Načelstvo.

Buče pri Kozjem. Dne 2. junija se vrši na Bu-čah popoldne ob treh v gostilni »na pošti« shod. Go-vori državni poslanec dr. Jankovič.

Sv. Ema pri Rivstavi. Dne 28. aprila je umrla na operaciji po kratki pa mučni bolezni v bolniš-nici »Gizela« v Celju blaga mladenka Antonija Ko-lenc, sestra našega rojaka priljubljenega župnika v Širjem pri Zidnem mostu Leopolda Kolenc, sta-ra 38 let. Pogreb je bil dne 30. aprila. Blagi brat je blagoslovil truplo svoje ranjke sestre Antonije ob pričujočnosti velč. g. vikarja in preč. g. iz bol-nišnice in usmiljenk, ki so tudi spremljale pokoj-nico k večnemu počitku na slovensko pokopališče.

Na pogreb je prihitelo lepo število sorodnikov in domačinov od Sv. Eme. Spremljale so jo tudi vse strežnice iz bolnišnice in Marijina družba v velikem številu, ker je bila rajna Tončka zvesta in vrla članica Marijine družbe pri Sv. Emi; bila je tudi več let zastavonoša Marijine družbe. Pri gospodarstvu je bila zelo skrbna. Blag ji spomin!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska po-družnica Mestnje-Sv. Peter na Medvedovem selu priredi v nedeljo, dne 26. maja ob 1/2 4. uri pop. v župnišču pri Sv. Petru gospodarski shod, na ka-terem bo govoril ravnatelj Ivan Belč, ki bo podal veliko dragocenih navodil iz svoje bogate izkušnje, kako zamoremo sedaj in v bodoče uspešno kme-tovati. Mnogoštevilni udje podružnice, pridite od vseh strani na ta važni shod!

Slovenci, Slovenke,
darujte za Tiskovni dom!

Razne novice.

Koliko vina se pridelava na svetu. Profesor Ma-rescaldi, predsednik zadruge združenih italijanskih vinogradnikov, je na podlagi srednje pridelave v zadnjih letih izračunal, da se priklata na cellem svetu okoli 138 milijonov hektolitrov vina in sicer od leta 1909 naprej vsakoletno za 25 milijonov hektolitrov — več! V Evropi se pridelava največ, potem v Ameriki in v Afriki. V Aziji, kjer je po svetem pismu domovina trte, se pridelava komaj pol milijona hektolitrov vina. Posamezne azijske dežele so sicer gosto obdelane s trto, a kljub temu je produkcija vina majhna, ker v teh krajih grozdje raje sušijo, kakor da bi izdelali iz njega vino, oziroma alkoholne pijače. Seveda se ne

smo pozabiti, da so tamkajšnji vinogradniki veči-no-ma mohamedanci, katerim je po njihovi veri prepove-dano piti vino. V evropskih državah se pridelava vina na Francoskem 60 milijonov hektolitrov, v Italiji 58, na Španskem 16, na Portugalskem 7, na Ogrskem 6, v Avstriji 4, na Ruskem 3%, v Nemčiji 2%, v balkan-skih državah okoli 4 milijone hektolitrov vina. Ra-meroma veliko se pridelava na otokih Ciper in Malta, in sicer okoli pol milijona hektolitrov. V Afriki se pa pridelava največ vina v Alžiru in sicer 8 milijonov hl. Izmed američanskih držav je na prvem mestu ljudo-vlada Čile, kjer se pridelava 7 milijonov hektolitrov, v Argentini samo 4 in v Zedinjenih državah le 2 mil-jona hektolitrov.

Pri jedi. Neka gospodinja je imela navado, da je žgance v skledi zabelila najbolj na enem kraju; zabeljeno stran pa je vselej obrnila pred svojega ma-ža. Ko nekoč zopet gredo jest, se vsedeta najpoprej dva hlapeca, potem pride pa še gospodar. Prvi hla-pec se vsede na gospodarjevo mesto; toda gospodar prime skledo, jo zasuje tako, da je bila zabeljena stran proti njemu ter reče hudomušnežu: »Tako se solnce suče.« Hlapec prime za skledo, jo pomakne zo-pet nazaj in pristavi: »Tako se pa luna vrti.« Drugi hlapec, videč to prerivanje, se razvname, pograbi skledo, jo obrne ter tresči na mizo s pristavkom: »Al tako je pa, kadar strela udari!« Kako so potem jedli — zgodovina ne pove.

Lov na volkove v Bosni. Okrajna politična ob-last v Sarajevu je za bližnje dni odredila lov na vol-kove v Hrezi pri Sarajevu, ki so se pojavili v takem številu, kakor še nikdar od one dobe, odkar se naha-ja Bosna pod avstro-ogrsko upravo. Lova se udeležu-je več stotnih vojaških oseb. Volkovi so že letos raz-trgali na stotine glav goveje živine, svinj in ovac.

Nova nalezljiva bolezen v Angliji. Angleški listi pišejo, da v Angliji razsaja že več tednov neka posebna vrsta nalezljive bolezni, ki je zdravnikom še povsem neznana, je zelo nevarna ter je zelo podobna znakom bolezni otrpnenja tihika. Dognano je, da se ta nalezljiva bolezen pojavlja pri ljudeh, ki zavziva-jo surovno meso in klobase. Bolezen se v Angliji nag-lo razširja.

Kako si je pomagal do konjskega mesa. Iz Nemškega Broda pišejo: Policija je prišla tukajšnje-ga konjskega mesarja Franca Boleslava, njegovo že-no pomočnika Matevža. Boleslav je pokladal s svo-jim pomočnikom konjem raznih posestnikov z arzen-i-ko zastrupljeno seno, da bi dobil tako čim več mne-žin konjskega mesa. Obenem je zbolelo tudi nekaj o-seb, ki so uživale pri mesarju Boleslavu kupljene konjske salame, zaradi zastrupljenja. Tako so prisle tudi oblasti tej lopovski in na sled.

Kako narašča število milijonarjev? Bankir S. Fliegler v Černovicah se je ob izbruhu svetovne voj-ske začel pečati s trgovino z živili in sicer v veli-kem obsegu. Osebe, ki dobro poznajo njegove premo-ženjske razmere, pravijo, da je imel imenovani žid in bankir pred vojsko samo 100.000 K premoženja. V teku vojske si je pa pridobil čez 3.000.000 K premo-ženja. — Žid Natan Kraft, lastnik paromlina v Se-retu v Bukovini, je imel pred vojsko komaj 200.000 K premoženja, a dandanes pa šteje njegovo premože-nje čez 4.000.000 K. — Izseljevalni agent in žid Na-tan Eidinger se je začel pečati s trgovino z živino in z živili, istočasno se je bavil tudi z izseljevanjem lu-di iz Bukovine. Oblasti so mu sicer prepovedale na-daljšno izvrševanje umazanega posla izseljevalnega agenta, a mož si je napravil v teku vojske s trgovi-no z živili, s trgovino z živino in kot izseljevalni a-gent čez 5.000.000 K premoženja. — Tako si nakupi-čujejo te pijavke milijonska premoženja!

Listnica uredništva.

Razkože pri St. Juriju ob južni žel.: Prav imate! To popisovanje bo krivo, da bodo nastale še večje zmešnjave. A popisovalci tega niso krivi, tem-več vlada, ki kaj takega odredi. — Sv. Bolien v Slov. gor.: Pritožbe o županu morate utemeljiti s pričami in dokazi. Dopisa ne moremo priobčiti, ker je tožljiv. — Sv. Lenart nad Laškim: Izkaz, ka-tere vojne poste so proste, dobite na pošti. Če zahtevate, vam morajo postreči z njim. — A. W., vojna pošta št. 646: Mi vedno opozarjamo starše, naj čuvajo mladino pred pohujšljivci. Tako dolgega s pisa-ne moremo priobčiti, ker imamo malo prostora. — Desetnik P. A. Teharje: Pojdite h kakemu veš-čemu pravniku in ga prosite za svet. — Loka 11: Pišite poslancu dr. K. Verstovšku v Mariboru. — Vrtiče pri Gornji Sv. Kungoti: Dobro ste pove-dali. Žal, ne smemo priobčiti. Gospodje, ki na glav-arstvu in sodnji pregledujejo naš list, so zelo hudi, če povemo kako resnično o ljubeznivem grofu Claryju. Vaše pismo smo izročili dr. Verstovšku. — Sv. Tro-jica v Slov. gor.: Le bodite vedno tako korajžni. Nemskutar je korajžen le tedaj, če ima strahopetca pred seboj. — Slovenski vojaki črnovo-j-baona IV. in Jakob Mlinar: Hvala za po-zdrave! Priobčiti pa ne smemo, ker je cenzura zelo stroga. — Račica: Pritožba na okrajno glav-arstvo — Oblaki pri Juršincih: Se ne izplača počati se s tem grdnom. — Poljčane: Reklamirajte po občini na okrajno glav-arstvo. — Dramlje: Pišite g. poslancu. Zadnje živinče seveda ne smejo vzeti. — Slov. gorice: Prosimo, naznanite nam ime tistega štajerčijanca, ki se je pred kapelo tako bogo-kletno izjavil o Bogu in Mariji. — Žriva za do-movino smo tokrat morali izpustiti, ker nam pri-manjkuje prostora. — Iz tega vzroka smo tokrat opu-stili tudi inserate.

Maribor. Kupim jesensko svinjo (event dve) in dam kot nagrado prodajalcu ali posredovalcu, prav lepe hlače iz finega angleškega blaga. Naslov: F. M. Maribor, Körnergasse št. 6.